

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ

ҚАРОРИ

УМУМИЙ ЎРТА ВА ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ХУНАР ТАЪЛИМИГА ИЗЧИЛ ЎТИШНИ ТАЪМИНЛАШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

(Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2003 й., 20-сон, 199-модда)

Вазирлар Маҳкамаси янги ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларини ишга тушириш бўйича йўл қўйилган қоқоқлик ва ўрта умумтаълим мактабларида ўқувчилар ўрни етарлича мувозанатли қисқартирилмаганлиги муносабати билан айрим туманларда 9-синфларнинг битирувчилари ўқишни касб-хунар коллежларида ёки умумтаълим мактабларининг 10-синфларида давом эттириш имкониятига эга эмаслиги ҳоллари мавжудлигини қайд этади.

Кадрлар тайёрлаш **миллий дастури**ни изчил, босқичма-босқич амалга ошириш, 9-синфларнинг битирувчилари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан тўлиқроқ қамраб олинишини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Қуйидагилар:

9-синфларни битирувчиларни кейинчалик академик лицейлар, касб-хунар коллежлари ва умумтаълим мактабларининг 10-синфларида ўқитиш билан қамраб олишнинг истиқболли кўрсаткичлари 1-иловага* мувофиқ;

9-синфларни битирувчилар умумий ўрта таълим муассасаларининг 10-11-синфларида ўқишни давом эттиришларини ташкил этиш тартиби тўғрисидаги **низом** 2-иловага мувофиқ;

2004—2009 йилларда Ўзбекистон Республикаси бўйича академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ишга туширишнинг аниқ йўналтирилган дастури 3 ва 4-иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

* 1, 3 ва 4-иловалар берилмайди.

2. Қуйидагилар:

1, 3 ва 4-иловаларга мувофиқ 9-синфларнинг битирувчиларини қамраб олишнинг ва янги ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларини ишга туширишнинг белгиланган истиқболли кўрсаткичлари вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар бўйича пухта ишлаб чиқилганлиги, ўзаро аниқ мувозанатлаштирилганлиги ҳамда 2009 йилга бориб 9-синфларни битирувчилар касб-хунар коллежлари ва академик лицейларда ўқиш билан тўлиқ қамраб олиниши;

Вазирлар Маҳкамасининг Ижтимоий комплекси, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги томонидан 10-11-синфларда ўқишни вақтинча давом эттиришни таъминлайдиган зарур моддий ва ўқув базага, малакали ўқитувчиларга эга бўлган туманлар ва шаҳарлар бўйича мактабларнинг аниқ сони аниқланганлиги;

умумтаълим мактабларининг 10-синфлари учун ўқув режалари ва ўқитиш дастурлари академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг умумтаълим фанлари бўйича давлат таълим стандартлари талабларига мувофиқ қайта ишлаб чиқилганлиги ва тасдиқланганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

3. Мазкур қарор билан белгиланган 9-синфларни битирувчиларни қамраб олиш параметрлари сўзсиз бажарилиши, 10-синфларга ва ўрта махсус, касб-хунар ўқув юртларига қабул қилишни таъминлаш, шунингдек академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ўз вақтида ишга тушириш учун шахсий жавобгарлик Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясига, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисига, вилоятлар, шаҳарлар ва туманлар ҳокимларига, халқ таълими ҳудудий бошқармалари бошлиқларига юклансин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази билан биргаликда:

9-синфлар битирувчиларини қамраб олишнинг мазкур қарор билан тасдиқланган истиқболли кўрсаткичлари сўзсиз бажарилишини таъминласинлар;

умумтаълим мактабларининг вақтинча фаолият кўрсатаётган 10-11-синфлари фаолияти устидан назорат қилсинлар.

9-синфнинг битирувчиси бирор шаҳар ёки туманда ўқишни бундан кейин давом эттира олмаслигининг ҳар бир ҳолати маҳаллий ҳокимият органлари томонидан дарҳол қарор қабул қилинишини талаб этувчи ташвишли ҳол сифатида қаралсин.

Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссияси 9-синфларни битирувчилар кейинчалик умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида ўқиш билан тўлиқ камраб олиниши устидан қаттиқ назорат ўрнатсин ҳамда ҳар йили 1 октябрга, янги ўқув йили бошланиши якунлари бўйича, ишларнинг жойлардаги ҳолати тўғрисидаги маълумотларни умумлаштиради ва Вазирлар Маҳкамасига ахборот беради. Мазкур талабнинг бажарилиши учун шахсий жавобгарлик Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.А. Азизхўжаев зиммасига юклансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази билан биргаликда:

2003/2004 ўқув йили охиригача 11-синфлар учун янги ўқув режалари ва дастурлар ишлаб чиқилишини тугалласин ҳамда уларни ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун тасдиқланган умумтаълим фанлари бўйича давлат таълим стандартлари талабларига мувофиқлаштиради;

10-11-синфларда ўқитишнинг янги ўқув режалари ва дастурларига мувофиқ бўлган 11-синфлар ўқувчилари учун дарсликлар яратилиши ва нашр этилишини 2004 йил 1 августгача тугалласин.

5. Белгилансинки, умумтаълим мактабларининг 11-синфини битирувчилар олий ўқув юртига ўқишга киришда академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг битирувчилари билан тенг ҳуқуқларга эгадир.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Давлат тест маркази >> билан биргаликда умумтаълим мактабларининг 11-синфларини, академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини битирувчиларга нисбатан уларнинг тайёрланиши ва ўқиш учун республиканинг олий таълим муассасаларига қабул қилиниши масаласида ягона ёндашувга риоя этилишини таъминласин.

6. << Давлат тест маркази Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази билан биргаликда:

ҳар йили 11-синфлар, академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари битирувчиларининг умумтаълим фанлари бўйича таълим тайёргарлиги даражаси ва сифати мониторингини ўтказсин;

амалдаги давлат таълим стандартларини такомиллаштириш ва республикада мажбурий таълим сифатини оширишни танқидий ўрганиб чиқсин ва белгиланган тартибда чора-тадбирлар кўрсин.

7. Белгилаб қўйилсинки, мазкур қарорга 3 ва 4-иловаларда белгиланган академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари қурилишига инвестицияларнинг йиллик ҳажми кўрсатиб ўтилган ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларини ишга тушириш бўйича белгиланган топшириқ сўзсиз бажарилиши назарда тутилган ҳолда республиканинг йиллик инвестиция дастурларини тузишда аниқлаштирилади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги, Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ҳамда вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари:

йиллик инвестиция дастурини ҳамда академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари қурилишининг аниқ йўналтирилган рўйхатларини тузишда кўрсатиб ўтилган ўқув юртиларини биринчи навбатда қишлоқ аҳоли яшаш жойларида қуришни назарда тутсинлар;

зарурат бўлганда академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари қурилишининг аниқ йўналтирилган дастурига уларнинг ўқувчилар билан тўлдирилишини ҳамда умумий

ўрта таълимнинг 9-синфлари битирувчилари ўрта махсус, касб-хунар таълими тизими бўйича уч йиллик ўқиш билан камраб олинишини ҳисобга олган ҳолда ўзгартиришлар киритсинлар.

8. Вазирлар Маҳкамасининг «Академик лицейлар ва касб-хунар коллежларининг моддий-техника базасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2001 йил 14 августдаги 338-сон қарорининг 1, 3 ва 4-бандлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

9. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари А.А. Азизхўжаев ва Р.С. Азимов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ

Тошкент ш.,

2003 йил 29 октябрь,

473-сон

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил

29 октябрдаги 473-сон қарорига

2-ИЛОВА

9-синфларни битирувчилар умумий ўрта таълим муассасаларининг 10-11-синфларида ўқишни давом эттиришларини ташкил этиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

I. Умумий қондалар

1. «Таълим тўғрисида» ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунларига мувофиқ 9 йиллик умумий ўрта ва 3 йиллик ўрта махсус, касб-хунар таълими узлуксиз таълимнинг мажбурий турлари ҳисобланади.

2. 9-синфларни битирувчиларни академик лицейлар ва касб-хунар коллежларида ўқувчилар ўрни билан таъминлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 29 октябрдаги 473-сон қарори билан тасдиқланган 2004—2009 йилларда Ўзбекистон Республикасида академик лицейлар ва касб-хунар коллежларини ишга туширишнинг аниқ йўналтирилган дастурига мувофиқ улар фойдаланишга топширилишига кўра изчил амалга оширилади.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази ва Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ўрта умумий таълим муассасаларининг 9-синфлари битирувчиларини академик лицейлар ва касб-хунар коллежларида ўқитиш билан камраб олишнинг тасдиқланган истикболли кўрсаткичлари бажарилишини, шунингдек уларнинг кейинчалик умумтаълим мактабларининг 10-11-синфларида ўқишни вақтинча давом эттиришларини ташкил этишни таъминлайди.

4. Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида ўқувчилар ўрни билан вақтинча таъминланмаган 9-синфларнинг битирувчиларини умумтаълим мактабларининг 10-11-синфларида ўқитиш мазкур Низомга қатъий мувофиқ ҳолда амалга оширилади.

5. Мажбурий ўқишни давом эттиришда 9-синфларнинг битирувчиларига тўсқинлик қилаётган мактаблар ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларининг мансабдор шахслари, шунингдек ўқувчиларнинг ота-оналари ёки уларнинг қонуний вакиллари Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

6. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшовчи чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларни республика мажбурий таълим тизими муассасаларида ўқитиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ва Ўзбекистон Республикасининг халқаро битимлари асосида амалга оширилади.

II. 10-11-синфларда ўқишни вақтинча давом эттиришни ташкил этиш учун умумтаълим мактабларини аниқлашнинг асосий мезонлари

7. 10-11-синфларда ўқишни вақтинча давом эттириш учун умумтаълим мактабларини аниқлаш республиканинг туманлари (шаҳарлари), аҳоли яшаш жойлари, вилоят марказлари ва йирик шаҳарлари кўламида амалга оширилади.

8. Тўққиз йиллик мактабга айлантирилган мактаблар ҳокимликнинг қарорига кўра 10-11-синфлари мавжуд бўлган яқинда жойлашган мактабга бириктириб қўйилади.

10-11-синфлар биринчи навбатда қуйидаги мезонлар ва шартларга жавоб берувчи мактабларда очилиши мумкин:

мактаб ўқув-моддий базасининг замонавий таълим жараёнини ташкил этиш талабларига мувофиқлиги;

мактабнинг таълим ва тарбия жараёнини Кадрлар тайёрлаш **миллий дастури** талаблари даражасида амалга оширишга қодир бўлган юқори малакали педагог кадрлар билан таъминланганлиги;

ўқувчиларни фанлар бўйича ихтисосли ёки чуқур ўқитишни, узлуксиз таълимни такомиллаштириш бўйича тажриба ишларини, ўқув-тарбия жараёни сифатини оширишга ҳамда минтақа ва республиканинг бошқа мактабларида ёйиш учун қабул қилинган ўз ишланмаларини ташкил этиш борасида педагогик ва амалий тажриба мавжудлиги;

ушбу минтақада ўқувчилар 9-синфда ўқишни тугаллагунгача ўқиган тил бўйича 9-синфларнинг битирувчиларини тўлиқ қамраб олиш учун умумий ўрта ёки ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини давом эттиришни таъминлайдиган яқинда жойлашган 10-11-синфлар бўлган мактаблар, академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежлари мавжуд эмаслиги, шунингдек жамоат транспорти билан узлуксиз таъминлашни ташкил этиш имконияти йўқлиги.

III. 9-синфларни битирувчилар академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларида ҳамда умумтаълим мактабларининг 10-синфларига киришларини ҳисобга олиш ва назорат қилиш

9. 9-синфларнинг битирувчилари академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларига, шунингдек умумтаълим мактабларининг 10-синфларига киришларининг ҳисобини юритиш умумий ўрта таълим тизимида амал қилувчи ҳисобдан чиқариш-бириктириш тартиб-қоидага мувофиқ қуйидаги изчиликда амалга оширилади:

давлат ҳокимияти маҳаллий органлари ҳар йили, жорий ўқув йилининг 1 майгача, 9-синфлар битирувчиларини академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларида, ва кейинги ўқув йилида 10-синфларда ўқитиш билан қамраб олишнинг тасдиқланган истикболли кўрсаткичларига мувофиқ уларда 10-11-синфлар фаолият кўрсатишини вақтинча давом эттириш учун мактаблар рўйхатини (ўқитиш тилини ҳисобга олган ҳолда) белгилайдилар;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази билан биргаликда ҳар йили, жорий ўқув йилининг июнь ойигача бўлган муддатда тегишли ҳудудлар бўйича ушбу рўйхатларни умумлаштирадидилар, минтақанинг ўқувчиларни академик лицейлар, касб-ҳунар коллежларига ва 10-синфларга қабул қилиш (мутахассисликлар ва ўқитиш тили бўйича) кўрсаткичларини, шунингдек 10-11-синфлар фаолият кўрсатадиган умумтаълим мактаблари рўйхатини 9-синфларни битирувчилар ва уларнинг ота-оналари эътиборига етказди;

9-синфларни битирувчилар ўқишни давом эттириш учун белгиланган тартибда ҳужжатларни: академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларига, қоидага кўра, 15 августгача бўлган муддатда, умумтаълим мактабларининг 10-синфларига, жорий йилнинг 25 августигача бўлган муддатда тақдим этадилар.

10. 9-синфларнинг битирувчиларини академик лицейлар ва касб-ҳунар коллежларида, шунингдек умумтаълим мактабларининг 10-синфларида мажбурий ўқитишни таъминлаш масалалари бўйича назорат қилиш тартибини ҳисобга олиш шакли ва масъул шахсларнинг ҳисобот бериш турлари Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими марказининг қўшма қарори билан тасдиқланади ва амалга киритилади.